

PREDKLADACIA SPRÁVA

Správa o činnosti Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády Slovenskej republiky, za obdobie od 1. januára 2016 do 31. decembra 2017 (ďalej len „správa“) sa predkladá vláde Slovenskej republiky podľa čl. 8 Štatútu Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády Slovenskej republiky, schváleného uznesením vlády Slovenskej republiky z 20. novembra 2013 č. 673 (ďalej len "štatút").

Správa podľa čl. 8 štatútu obsahuje:

- a) informáciu o plnení úloh Akreditačnej komisie,
- b) základné údaje o výške finančných prostriedkov použitých na jej činnosť za hodnotené obdobie,
- c) odporúčania komisie na zvyšovanie kvality vzdelávacej, výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti vysokých škôl.

Správa sa predkladá vláde Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) prostredníctvom ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „minister“). Predchádzajúca správa bola vláde Slovenskej republiky predložená v roku 2016, a to za obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2015.

Akreditačná komisia v predmetnom období vykonávala svoju pôsobnosť v rámci akreditácie študijných programov (711 žiadostí), akreditácie podieľania sa nevysokoškolských inštitúcií na uskutočňovaní doktorandských študijných programov (55 žiadostí), akreditáciu habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov (36 žiadostí), posudzovanie návrhov na zmenu sústavy študijných odborov (18 návrhov), či vyjadrovania sa k návrhom na zmenu názvu vysokej školy/fakulty vysokej školy (2 žiadosti). Akreditačná komisia posúdila 111 návrhov na vymenovanie profesora, preverila 216 správ o prijatých opatreniach v súvislosti s požiadavkou na odstránenie nedostatkov v nadväznosti na predchádzajúcu akreditáciu činnosti vysokej školy, iniciovala 11 akreditácií činnosti vysokých škôl a posúdila 438 informácií zo strany vysokých škôl o zmene v uskutočňovaní akreditovaného študijného programu alebo habilitačného konania a konania na vymenovanie profesorov. V predmetnom období ukončila sedem komplexných akreditácií činností vysokej školy a realizovala druhé kolo projektu Identifikácia špičkových vedeckých tímov vysokých škôl na Slovensku, v rámci ktorého identifikovala ďalších 17 špičkových tímov dosahujúcich medzinárodne relevantné výsledky tvorivej činnosti.

Na činnosť Akreditačnej komisie bolo vyčlenených viac ako 280 tis. eur ročne. V uvedenej sume nie sú zahrnuté osobné náklady zamestnancov sekretariátu Akreditačnej komisie a náklady spojené so samotným fungovaním sekretariátu, ktoré sú hradené z centrálného rozpočtu ministerstva.

Stanovisko ministerstva k predloženej správe:

Ministerstvo pozitívne vníma, že Akreditačná komisia vypracovala a predložila v predmetnom období návrh samostatných kritérií akreditácie profesijne orientovaných bakalárskych študijných programov, čím sa vytvárajú predpoklady na diverzifikáciu vysokoškolského štúdia na úrovni študijných programov, na čo opakovane poukazuje aj Akreditačná komisia. Rovnako pozitívne vnímame konštatovanie Akreditačnej komisie, že v ostatnom období sa výrazne zlepšilo materiálno-technické a priestorové zabezpečenie vysokých škôl.

Akreditačná komisia konštatuje, že niektoré vysoké školy často poskytujú vzdelávanie bez náležitej kvality a so slabými väzbami na vedecký výskum. Z pohľadu ministerstva existovali v uplynulom období predpoklady na to, aby Akreditačná komisia vykonala konkrétne kroky, ktoré zastavia poskytovanie vzdelávania bez náležitej kvality alebo pomenovala dôvody, ktoré bránia Akreditačnej komisii v takomto postupe. Rovnako by sme považovali za vhodnejšie, ak by Akreditačná komisia nepaušalizovala vo svojej správe takéto tvrdenia, ale na základe svojej činnosti bola konkrétna a navrhla konkrétne opatrenia k zamedzeniu takýchto javov.

Ministerstvo rovnako pozitívne vníma, že Akreditačná komisia poukazuje na potrebu väčšieho dôrazu na rozvoj prenositeľných kompetencií študentov a uvíta konkrétne kroky podporujúce zahrnutie takto orientovaných aktivít do študijných programov. Ministerstvo v súčasnosti neeviduje návrh zo strany Akreditačnej komisie, ktorý by sprísňoval podmienky na pokračovanie/absolvovanie štúdia na druhom stupni, či viedol ku koncentrácii doktorandských programov len na pracoviská s excelentnou tvorivou činnosťou. Ministerstvo tak môže len konštatovať, že vysoké školy, ktoré majú akreditované študijné programy druhého a tretieho stupňa, splnili podmienky akreditácie a nimi poskytované vysokoškolské vzdelanie je z pohľadu akreditácie vyhovujúce.

Slovenská republika si dala za cieľ, aby do roku 2020 40% populácie vo veku 30-34 rokov malo vysokoškolské vzdelanie. Viaceré vyspelé štáty sa v súčasnosti zameriavajú na ambicióznejšie ciele v tejto oblasti, ako predpoklad pre zabezpečenie ekonomického rastu v budúcnosti vďaka vysokokvalifikovaným obyvateľom schopným sa adaptovať na nové technológie a potreby ekonomiky. Z pohľadu ministerstva je preto prirodzené, že podiel obyvateľov študujúcich na vysokej škole rastie. Je prirodzené, že nárast počtu študentov, zmeny na nižších stupňoch vzdelávania, zvyky, správanie a hodnoty súčasnej mladej generácie sa menia, a vysoké školy s cieľom zabezpečiť potrebnú úroveň poskytovaného vzdelávania by na to mali reagovať zmenami v spôsobe vzdelávania. Rovnako Akreditačná komisia mala priestor sa vo svojich postupoch akreditácie zaoberať otázkou, či akreditovaný študijný program je dostatočne orientovaný na študenta a jeho rozvoj, či je zabezpečený štandard vysokoškolského vzdelávania a súčasne či sú podporované diferencované vzdelávacie cesty, keďže nie je predpoklad, že výskumne orientované pracoviská môžu uspokojiť dopyt po vysokoškolskom vzdelaní.

Akreditačná komisia vo svojej správe zosumarizovala aj svoje stanoviská k niektorým návrhom a dokumentom, ktoré boli vypracované v predmetnom období, a ktoré viedli v roku 2018 v súlade s programovým vyhlásením vlády SR a štátnou vzdelávacou politikou k prijatiu zákona o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania. Týmto zákonom sa uskutoční inštitucionálna reforma Akreditačnej komisie na samostatnú nezávislú inštitúciu zodpovedajúcu za rozvoj kvality vysokoškolského vzdelávania, ktorá bude vo svojej činnosti postupovať v súlade so štandardmi a odporúčaniami zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania

v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania. Z hľadiska udržateľnosti systému považujeme za rovnako dôležité podporovať kultúru kvality v každodennom živote vysokých škôl, aby otázka kvality, nebola aktuálna len počas akreditácie konkrétnej činnosti, ale vychádzalo sa z nej pri každom rozhodnutí vysokej školy.

Materiál vzhľadom na svoj informatívny charakter neprešiel medzirezortným pripomienkovým konaním. Správu Akreditačnej komisie odporúčame vziať na vedomie.

Správa bola vzhľadom na prebiehajúcu reformu zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania a vznik Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo predložená na posúdenie Rade vlády SR pre vedu, techniku a inovácie, ktorá ju na svojom rokovaní dňa 12. 9. 2018 vzala na vedomie.